

Várvári Tünde

március 5, 2024

Székesfehérvári Rákóczi Utcai Óvoda, óvodapedagógus és fejlesztőpedagógus

Gyermeklelektani közhely, hogy az óvodáskorú gyerekek elsődleges tevékenysége a játék. Mi a játék lényeges jellemzője?

- Önkéntességen és szabad választáson alapul (alternatíva)
- Mindenképpen van egy gondolatmenet, ami mentén alakul a játék, ezt a gyerekek találják ki (tematika)
- A gyerekek játékon keresztül értelmezik az őket körülvevő világot (tanulás-tapasztalás)
- A játék lehet egyedül végzett tevékenység, de játszhatják többen is (önkibontakoztatás/kooperáció)
- Megegyezésem alapon szerveződik (megbeszélés, ötletelés, vita)

Pedagógus a játékban:

- Partner, ha a gyerekek invitálják a játékba (eseti lehetőség, amit a gyerekek kínálnak fel a pedagógus számára)
- Feladata a lehetőségek, helyszín, alkalmas környezet, kívánt eszközök biztosítása, gyerekek kéréseinek teljesítése (állandó feladat)
- A pedagógust negligálják a gyerekek □ (gyakorta előforduló jelenség)

Ez a gondolatmenet, ami alapot ad arra a feltevésre, hogy nem járunk messze az igazságtól, ha a gyermeki játékról úgy gondolkodunk, mint a demokratikus nevelés egyik alappillérlől.

A gyerekek további tevékenységeiben a pedagógus tervező tevékenysége, átgondolt nevelési módszerei nagyobb hangsúllyal szerepelnek, azonban még mindig a gyermek áll a középpontban:

- az egész hét és a napi tevékenységek gyerekekkel közös tervezése
- választási lehetőségek felajánlása a nap folyamán
- kooperációs lehetőségek biztosítása a különböző tevékenységekben (foglalkozások, munka jellegű tevékenységek, „felelősök”)
- a gyerekek által kitalált új tevékenységek bátorítása
- „játékmester” szervezett mozgásos játékban
- pedagógus szerep átadása gyermeknek □ (a gyermek bemutatja a saját ötletét, kísérletét, barkácsolt játékát stb.)
- szavazások bizonyos helyzetekben
- én-közlések ösztönzése (Gordon)
- értő meghallgatás

Szülők bevonódása a nevelési folyamatba:

- interaktív foglalkozások
- otthoni projektmunka, produktum létrehozásával, bemutatva a csoportnak, játéklehetőséggel
- kirándulások
- alkotó délutánok
- játéknapok
- az „ÉN napom” (Freinet)

Az óvodáskorú gyerekek aktivitása, irányító szerepe az óvoda jellegéből adódóan „könnyű” pedagógiai feladat. A bevonódás mértéke, minősége, tartalmi változatossága a pedagógus tudásán, szemléletén, rugalmasságán, fantáziáján, lelki erején, akaratán is múlik.